

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5Tos/122/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010603
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6122010603.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a Mgr. Jána Bednára, na neverejnom zasadnutí dňa 08. novembra 2022 prejednal sťažnosť odsúdeného N. Barboríka proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 6PP/28/2022 zo dňa 22.09.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného N. C. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením sp. zn. 6PP/28/2022 zo dňa 22.09.2022 senát Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona zamietol návrh riaditeľa ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová na podmieničné prepustenie odsúdeného N. Barboríka z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 3T/96/2013 zo dňa 02.07.2013 vo výmere 3 roky nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/53/2014 zo dňa 06.04.2016 vo výmere 10 rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí zo dňa 22.09.2022 sťažnosť, ktorej písomné dôvody doručil priamo krajskému súdu dňa 07.10.2022, ako aj okresnému súdu dňa 11.10.2022. Uviedol, že aktuálne vykonáva dva tresty súčasne, a to vo výmere 10 rokov a 3 roky. Nakoľko je vo výkone treste prvýkrát, má za to, že riaditeľ ústavu bol oprávnený podať návrh na jeho podmieničné prepustenie. V prípade spáchaného obzvlášť závažného zločinu mohol byť podmienične prepustený po vykonaní 3/4 trestu a v prípade zločinu po vykonaní 1/2 trestu, ktorý dátum podmieničného prepustenia je týmto spôsobom stanovený na deň 07.08.2022. Práve túto skutočnosť okresný súd nevzal pri svojom rozhodovaní do úvahy, pričom aj z hodnotenia odsúdeného je zrejmé, že sa napravil a do budúcnosti od neho možno očakávať, že bude viesť riadny život. Za spáchanie zločinu je prvýkrát vo výkone trestu, sú preto uňho splnené podmienky na podmieničné prepustenie podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Na základe uvedeného navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie, eventuálne, aby krajský súd sám rozhodol o podmieničnom prepustení odsúdeného.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nebola dôvodne podaná, pretože u neho neboli splnené zákonné podmienky vyžadované ust. § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona pre jeho podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona, osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienčne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Okresný súd pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva odsúdeného na obhajobu rozhodol na verejnom zasadnutí v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere dôkazy správne vyhodnotil, a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne a odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým úvahám obsiahnutým v ust. § 176 ods. 2 Trestného poriadku. Stručne vyložil, ktoré skutočnosti mal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Krajský súd preto v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia okresným súdom, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Sťažnostný súd považoval za potrebné doplniť, že na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nevyhnutné splnenie ako formálnych, tak aj materiálnych podmienok vyžadovaných Trestným zákonom.

Formálnymi podmienkami možno rozumieť vykonanie pomernej časti uloženého trestu odňatia slobody, požadovanej zákonom (§ 66 ods. 1 písm. a), b), c) Trestného zákona), t. j. vykonaním troch štvrtín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody v prípade, ak bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu (§ 67 ods. 1 Trestného zákona) a vykonaním jednej polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody v prípade, ak bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania zločinu (§ 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona), avšak len za predpokladu, že ide o osobu, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody a vykonáva trest odňatia slobody uložený mu len za tento zločin, alebo vykonaním dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody v prípade, ak bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania zločinu (§ 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona) a nie sú splnené podmienky na postup podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

Riaditeľ ústavu na výkon trestu podal návrh na podmienčné prepustenie odsúdeného N. Barboríka z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona dňa 09.08.2022, na ktorý postup neboli splnené zákonné podmienky, preto ani sťažnostný súd nepovažoval formálnu zákonnú podmienku pre podmienčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenú.

Okresný súd v napadnutom uznesení správne dôvodil, že odsúdený vykonáva nielen trest odňatia slobody uložený mu za spáchanie zločinu, ale aj trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za spáchanie obzvlášť závažného zločinu, preto postup podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona neprichádza do úvahy. V prejednávanom prípade je potrebné mať na zreteli aj ust. § 101 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého sa postupne

uložené doteraz celkom nevykonané tresty považujú z hľadiska výkonu trestu za trest jediný, pričom ust. § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona možno aplikovať jedine v prípade, ak bol odsúdený uznaný za vinného zo spáchania zločinu, pričom pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, a súčasne vykonáva trest odňatia slobody uložený mu len za tento zločin.

Pri aplikácii dotknutého ustanovenia zákona sa nemožno obmedziť len na jeho doslovný text, ale je potrebné prihliadať aj na jeho účel a zmysel. Ustanovenie § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona bolo do hmotnoprávneho trestného predpisu doplnené zákonom č. 321/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, a to za účelom napomôcť úspešnej resocializácii páchatel'a, ktorý je prvotrestaný a ktorému bol vykonávaný trest uložený za spáchaný zločin, nakoľko u prvotrestaných páchatel'ov je vyšší predpoklad ich úspešného začlenenia sa do spoločnosti v porovnaní s viacnásobne trestanými páchatel'mi (hoci aj) menej závažných prečinov.

V prejednávacom prípade odsúdeného C. však nemožno uvedený inštitút aplikovať, nakoľko odsúdený sa nenachádza vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát za spáchaný zločin, ale súčasne vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za spáchanie obzvlášť závažného zločinu. Odsúdenému však nič nebráni navrhnúť jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, s poukazom na § 66 ods. 1 písm. b) a § 67 ods. 1 Trestného zákona, po uplynutí pomerných častí uložených trestov odňatia slobody.

Aj podľa zistení krajského súdu je potom potrebné v zhode s názorom okresného súdu konštatovať, že v prípade odsúdeného N. C. neboli splnené formálne podmienky na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Pokiaľ odsúdený namietal, že aj z jeho hodnotenia je zrejmé, že sa napravil a do budúca od neho možno očakávať, že bude viesť riadny život, pričom okresný súd túto okolnosť nevzal do úvahy, musí sťažnostný súd uviesť, že prvostupňový súd postupoval správne, keď po tom, čo dospel k záveru, že nebola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody už bližšie neskúmal splnenie materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie (a síce, správanie a plnenie povinností vo výkone trestu odňatia slobody a zároveň predpoklad, či odsúdený v budúcnosti povedie riadny život). Totiž, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu sa vyžaduje, aby boli kumulatívne splnené všetky 3 zákonné podmienky, teda jedna formálna a dve materiálne. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že čo i len 1 zo zákonných podmienok nie je splnená, nemožno odsúdeného z výkonu trestu podmiennečne prepustiť. Teda, ak súd pri skúmaní formálnej podmienky zistil, že táto splnená nebola (osoba podávajúca návrh na podmiennečné prepustenie odsúdeného v čase jeho podania na súd ešte nedisponovala návrhovou iniciatívou pre nesplnenie formálnej podmienky), správne nepokračoval v bližšom skúmaní materiálnych podmienok, nakoľko aj v prípade, ak by zistil, že materiálne podmienky splnené boli, s poukazom na doteraz uvedené by nemohol odsúdeného z výkonu trestu podmiennečne prepustiť, práve pre nesplnenie podmienky formálnej. Skúmanie materiálnych podmienok, vzhľadom na uvedené, by sa preto javilo ako právne irelevantné.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na uvedené skutočnosti senát Krajského súdu v Banskej Bystrici sťažnosť odsúdeného v súlade s citovaním ustanovením ako nedôvodnú zamietol.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.